

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนา รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

1.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู พบว่าประเด็นปัญหาที่มีการพูดถึง มี 23 ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับจากการกล่าวถึงมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้ 1) ขาดการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ 2) การนิเทศชั้นเรียนไม่เป็นไปตามปฏิทินที่กำหนดไว้ ขาดความต่อเนื่อง 3) ครูใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เดิม ๆ ซ้ำ ๆ ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด 5) ขาดการส่งเสริมให้ครูเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม 6) ครูไม่เปิดใจรับฟังการเสนอความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ 7) นักเรียนมีผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด 8) ผู้บริหารและครูขาดการสร้างค่านิยมและเป้าหมายร่วมกัน 9) กรอบแนวทางการนิเทศไม่ครอบคลุมองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 10) แผนการจัดการเรียนรู้ยังขาดความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ 11) การออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนบางกิจกรรมขาดความเหมาะสม 12) การร่วมมือร่วมพลังของทุกฝ่ายในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนน้อย 13) การสอนหรือการจัดการเรียนรู้มีความร่วมมือ ร่วมใจ และสัมพันธ์ภาพแบบกัลยาณมิตรน้อย 14) นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด 15) ครูตระหนักถึงประโยชน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกน้อย 16) กิจกรรมไม่สามารถใช้กับนักเรียนได้ทุกคน เนื่องจากนักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกัน 17) ครูต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างจัดการเรียนรู้ ทำให้รู้สึกโดดเดี่ยวและขาดการแบ่งปันความสำเร็จ 18) ครูมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ยังไม่ชัดเจน 19) มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนน้อย 20) นักเรียนได้รับการแก้ไขปัญหาน้อย 21) ครูรับแนวทางการพัฒนานักเรียนไปปฏิบัติแต่ขาดการนำไปต่อยอด 22) ครูขาดการเติมเต็มซึ่งกันและกัน และ 23) ครูมีความเป็นกัลยาณมิตรเชิงวิชาการต่อกันน้อย ส่งผลให้เกิดความโดดเดี่ยวระหว่างการจัดการเรียนรู้ของครู

1.1.2 ผลการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้ง 23 ประเด็น พบว่า

ประเด็นที่ 1 ขาดการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ควรจัดการนิเทศให้เป็นไปตามระบบ มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

ประเด็นที่ 2 การนิเทศชั้นเรียนไม่เป็นไปตามปฏิทินที่กำหนดไว้ ขาดความต่อเนื่อง ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ทำกำหนดการนิเทศเน้นผู้กำกับติดตามโดยระบุชัดเจน โดยใคร แล้วกำหนดวันลงตามปฏิทินที่จะนิเทศชั้นเรียน

ประเด็นที่ 3 ครูใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เดิม ๆ ซ้ำ ๆ ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า การใช้กิจกรรม PLC เข้าร่วมในการจัดการเรียนรู้โดยแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ของครูแต่ละคนที่สอนในระดับช่วงชั้นนั้น ๆ

ประเด็นที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ครูต้องสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ประเด็นที่ 5 ขาดการส่งเสริมให้ครูเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ให้ครูแต่ละคนปรึกษาแลกเปลี่ยนความรู้และแชร์สื่อ นวัตกรรมร่วมกัน และทำความเข้าใจว่าการทำสื่อ นวัตกรรมไม่ได้ยุ่งยาก และจัดการประกวดสื่อ นวัตกรรม เพื่อให้ครูเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน

ประเด็นที่ 6 ครูไม่เปิดใจรับฟังการเสนอความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า โดยใช้การนิเทศการจัดการเรียนการสอนโดยมีการกำหนดตารางนิเทศ และหัวข้อที่ชัดเจน เน้นการนิเทศอย่างกัลยาณมิตร

ประเด็นที่ 7 นักเรียนมีผลการประเมินด้านการอ่าน คิด วิเคราะห์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ครูต้องสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ประเด็นที่ 8 ผู้บริหาร และครูขาดการสร้างค่านิยมและเป้าหมายร่วมกัน ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า การส่งเสริมในเรื่องของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้มากขึ้น และการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายแต่เชิงวิชาการ

ประเด็นที่ 9 กรอบแนวทางการนิเทศไม่ครอบคลุมองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ใช้เทคนิคในการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และกำหนดกรอบการนิเทศที่ชัดเจน

ประเด็นที่ 10 แผนการจัดการเรียนรู้ยังขาดความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า เน้นวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยอิงจากหลักสูตร เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

ประเด็นที่ 11 การออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนบางกิจกรรมยังขาดความเหมาะสม ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ครูต้องทำความเข้าใจหลักสูตรให้ลึกซึ้งเพื่อที่จะนำมาใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นที่ 12 การร่วมมือ รวมพลังของทุกฝ่ายในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา นักเรียน เน้นความบกพร่องของนักเรียนเป็นหลัก และแยกห้องเรียน โดยเป็นนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนบกพร่องทางด้านสติปัญญา นักเรียนที่เรียนได้กับนักเรียนที่เรียนได้แต่ไม่เท่ากับห้องเรียนที่ 1 โดยครูเน้นการพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ของนักเรียนแต่ละคน

ประเด็นที่ 13 การสอนหรือการจัดการเรียนรู้มีความร่วมมือ ร่วมใจ และสัมพันธภาพแบบกัลยาณมิตรน้อย ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ฝ่ายบริหารมีการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน หรือ การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรไม่ทำให้รู้สึกอึดอัด และใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเชิงวิชาการ

ประเด็นที่ 14 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ครูจะต้องวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล และมีการแลกเปลี่ยนระหว่างครูด้วยกัน แนะนำเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมตามความสามารถของความแตกต่างของนักเรียนแต่ละบุคคล

ประเด็นที่ 15 ครูตระหนักถึงประโยชน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อจัดการเรียนรู้เชิงรุกน้อย ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า หาแนวทางมาพัฒนาครูและจัดการอบรม เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่า การจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพเชิงรุกนั้นจะทำให้ให้นักเรียนเกิดประโยชน์มากที่สุด

ประเด็นที่ 16 กิจกรรมไม่สามารถใช้กับนักเรียนได้ทุกคน เนื่องจากนักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกัน ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ครูจะต้องวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล และมีการแลกเปลี่ยนระหว่างครูด้วยกัน แนะนำเทคนิควิธีการสอนให้เหมาะสมตามความสามารถของความแตกต่างของนักเรียนแต่ละบุคคล

ประเด็นที่ 17 ครูต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างจัดการเรียนรู้ ทำให้รู้สึกโดดเดี่ยวและขาดการแบ่งปันความสำเร็จ ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า เน้นให้ครูมีการอบรมพัฒนาเทคนิคการสอนใหม่ ๆ โดยการใช้การสอนเชิงรุก (Active learning) และให้ครูที่เข้ามาใหม่หรือไม่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนถ้ามีปัญหาให้ครูที่มีประสบการณ์หรืออยู่มานานก่อนช่วยแบ่งปันความรู้เพื่อจะได้นำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ประเด็นที่ 18 ครูมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ยังไม่ชัดเจน ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า นำครูใหม่มากำหนดว่าใครทำหน้าที่อะไรและสร้างทีมงานคอยกำกับติดตาม

ประเด็นที่ 19 มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนน้อย

ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อและนวัตกรรม

ประเด็นที่ 20 นักเรียนได้รับการแก้ไขปัญหาลง ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ให้มีการแลกเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ของครูด้วยกัน เช่น ช่วงชั้นประถมต้นและประถมปลายปรึกษากันตามช่วงชั้นนั้น มัธยมต้นและมัธยมปลายปรึกษากันตามช่วงชั้นนั้น ว่าเราพบปัญหาเหมือนกันหรือไม่ แล้วนำวิธีในการแก้ปัญหามาแลกเปลี่ยนกันและลองปรับใช้ในการเรียนการสอน

ประเด็นที่ 21 ครูรับแนวทางการพัฒนานักเรียนไปปฏิบัติ แต่ขาดการนำไปต่อยอด ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า สร้างความตระหนักแก่ครูให้เห็นความสำคัญของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่าสามารถนำไปพัฒนานักเรียนได้ในระดับหนึ่ง

ประเด็นที่ 22 ครูขาดการเติมเต็มซึ่งกันและกันได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า ครูต้องมีการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

ประเด็นที่ 23 ครูมีความเป็นกัลยาณมิตรเชิงวิชาการต่อกันน้อย ส่งผลให้เกิดความโดดเดี่ยวระหว่างการจัดการเรียนรู้ของครู ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาว่า หาแนวทางมาพัฒนาครูและส่งเสริมการแก้ปัญหาโดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนการจัดการเรียนการสอนแบบกัลยาณมิตร

1.2 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

1.2.1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้ รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามแนวคิดของนักวิชาการ พบว่า ด้านที่นำไปใช้ตามลำดับจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด คือ 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) ทีมงานร่วมแรง ร่วมใจ การร่วมมือ ร่วมพลัง และการเรียนรู้ของทีม 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ 4) ร่วมเป็นผู้นำและคิดอย่างเป็นระบบ 5) ชุมชนกัลยาณมิตร 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน 7) การเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน และครู 8) หลักการสร้างเครือข่ายและการติดตามผล และ 9) ความมุ่งมั่นในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

1.2.2 ผลการศึกษาคำดำเนินงานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

1.2.2.1 ผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.2.2 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.3 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม
การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า จากการศึกษาเอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการศึกษาคำนิยามงานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริม
การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มาสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของร่างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลที่ได้
คือ ร่างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียน
โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) การมีส่วนร่วม
3) การเป็นผู้นำและคิดอย่างเป็นระบบ 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ 5) ชุมชนกัลยาณมิตร
และ 6) การติดตามผล

**1.3 ผลการตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์**

1.3.1 ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และ
ความถูกต้องครอบคลุม ของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
เชิงรุกของครู โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
เชิงรุกของครู โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวม พบว่า ด้านที่มีผลการประเมินมากที่สุด
คือ ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด
ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ ด้านความถูกต้องครอบคลุม อยู่ใน
ระดับมาก

1.3.1.1 ผลการตรวจสอบด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วม มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับ
มากที่สุด ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์
อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วม มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมาก
ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์
อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ประกอบที่ 3 การเป็นผู้นำและคิดอย่างเป็นระบบ มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมาก ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมาก ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ประกอบที่ 6 การติดตามผล มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

1.3.1.2 ผลการตรวจสอบด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า

ด้านที่ 1 หน่วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

1.3.1.3 ผลการตรวจสอบด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า

ด้านที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน มีความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ มีดังนี้

องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วม

การมีวิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของครูทุกคนของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ในการร่วมแรงร่วมใจหรือรวมพลังกันในการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจ สร้างข้อตกลง วางแผน ตัดสินใจ หาแนวทางปฏิบัติและประเมินผลร่วมกันเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ในด้านการเรียนการสอน ดังนี้ภายในปีการศึกษา 2564 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนอย่างแท้จริง

1.2 ผู้บริหาร และครูร่วมกันสร้างภาพความเชื่อมโยง และทิศทางร่วมไปสู่โรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.3 ผู้บริหาร และครูมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.4 ผู้บริหาร และครูสร้างค่านิยมและเป้าหมายร่วมกัน ดังนี้

- 1.4.1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 1.4.2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- 1.4.3 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
- 1.4.4 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
- 1.4.5 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- 1.4.6 รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- 1.4.7 เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

1.4.8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

1.4.9 คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

1.4.10 รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักถ่อมตนไว้ใจเมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะ ขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี เป้าหมายของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ มีดังนี้

1.4.1 มุ่งพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้มีความเป็นเลิศ

1.4.2 ครูได้รับการพัฒนาและการส่งเสริมคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.4.3 นักเรียนทุกคน ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

1.4.4 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสูงขึ้น

องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม หมายถึง การวางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล การเรียนรู้ของทีม หลักการมีส่วนร่วม ร่วมกันรับผิดชอบ การส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือไว้วางใจในการทำงานร่วมกัน ในการร่วมมือกันปฏิบัติงาน การเรียนรู้ร่วมกัน และในการประยุกต์ใช้ความรู้ การสร้างความตระหนักร่วมกัน ทีมและเครือข่ายการเรียนรู้ ทีมงานร่วมแรงร่วมใจ หรือร่วมมือรวมพลัง และมีแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกัน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 ผู้บริหารเปิด โอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหาร ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมตัดสินใจ และร่วมประเมินผล

2.2 ผู้บริหาร และครูจัดการประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน

2.3 ผู้บริหาร และครูจัดการประชุมสัมมนาเพื่อการวางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

2.4 ผู้บริหาร และครูจัดการประชุมสัมมนาเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล

2.5 ผู้บริหาร และครูจัดกลุ่มย่อยตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการเรียนรู้เป็นทีม ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

2.6 ผู้บริหาร และครูประสานความร่วมมือในกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ที่มีวัตถุประสงค์ที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ร่วมกัน

- 2.7 ผู้บริหาร และครูมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกัน
- 2.8 ผู้บริหาร และครูมีการส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือไว้วางใจในการทำงานร่วมกัน
- 2.9 ผู้บริหาร และครูมีการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังช่วยเหลือเกื้อกูลกันของทุกคนในการเรียนรู้และสร้างสรรค์การปฏิบัติงาน
- 2.10 ผู้บริหาร และครูมีการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
- 2.11 ผู้บริหาร และครูมีการสร้างความตระหนักร่วมกันเพื่อมุ่งสู่การเรียนรู้ของนักเรียน
- 2.12 ผู้บริหาร และครูปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมงานร่วมแรงร่วมใจ หรือร่วมมือรวมพลังในการพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
- 2.13 ผู้บริหารส่งเสริมครูในการแสวงหาความรู้ทางวิชาชีพร่วมกันและมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 2.14 ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง และของงานบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม
- 2.15 ผู้บริหาร ครูจัดการประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกัน
- องค์ประกอบที่ 3 การเป็นผู้นำและคิดอย่างเป็นระบบ
- การเป็นผู้นำและคิดอย่างเป็นระบบของครู โรงเรียน โสคศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการนำร่วมกันของสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้วยการกระจายอำนาจ ทุกคนสามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้นำร่วมได้ตามสถานการณ์และเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นระบบเพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้
- 3.1 ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการบริหารจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้กับนักเรียน ได้อย่างมีคุณภาพ
- 3.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้คิดอย่างเป็นระบบในการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
- 3.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูควบคุมเกณฑ์มาตรฐานการเป็นผู้นำที่ดี
- 3.4 ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำระหว่างเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และนักเรียน
- 3.5 ผู้บริหารให้อิสระแก่ครูในการพัฒนาความเป็นผู้นำของตนเองและวางแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.6 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูรวบรวมความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาศักยภาพตามแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.7 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำร่วมกันในการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.8 ผู้บริหารและครูพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีทักษะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการสื่อสารที่ดียิ่งขึ้น

3.9 ผู้บริหารพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สนับสนุนการกระจายอำนาจ การสร้างแรงบันดาลใจของครู

3.10 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำที่สนับสนุนและแบ่งปันให้กับครู

3.11 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาความเป็นผู้นำทางนวัตกรรมและการวิจัย เช่น นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

3.12 ผู้บริหารส่งเสริมครูให้เป็นผู้ที่มีหลักการเป็นผู้นำที่ดีมีทักษะการคิด การคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.13 ผู้บริหารและครูพัฒนารูปแบบความคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง และเปิดรับคำแนะนำแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจากผู้เชี่ยวชาญอยู่เสมอ

3.14 ผู้บริหารและครูเป็นผู้นำในการสรรสร้างนวัตกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสิ่งใหม่ ๆ ตามยุคสมัยอยู่เสมอ

องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพของครูโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการรวมกลุ่มพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิด ประสบการณ์ของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือทำให้สามารถมองเห็นธรรมชาติของลูกศิษย์ตนเองได้อย่างถ่องแท้ จนสามารถสอน หรือจัดการเรียนรู้โดยยึดการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญได้ ดังนี้

4.1 ผู้บริหารส่งเสริมครูได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพด้วยบริบทชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีการทำงานร่วมกัน โดยมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ

4.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (online) และออฟไลน์ (offline) ตามแนวทางของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้ร่วมกันพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่การจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4.4 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้การวิจัย สื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งยึดการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ

4.5 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูร่วมกันสร้างบรรยากาศที่เป็นพื้นที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบนำตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง

4.6 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกัน

4.7 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4.8 ผู้บริหารนำหลักการบริหารจัดการองค์กรด้วยระบบคุณภาพมาปรับใช้ตามแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4.9 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาระบบการจัดการความรู้ และการสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4.10 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนเชิงรุกให้เป็นไปตามหลักสูตรชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร 2 ภาษาตามบริบทของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร

ชุมชนกัลยาณมิตรของโรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นการอยู่ร่วมกันโดยมีวิถีและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกัน ประสานเชื่อมโยง ทั้งความรู้ ประสบการณ์ ของคณะผู้บริหาร และครู ที่จะคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างจริงใจโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทนไว้วางใจเคารพซึ่งกันและกัน มีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรเป็นพลังเชิงคุณธรรม คุณงามความดี ที่สมาชิกร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ โดยมีเจตคติเชิงบวกต่อการศึกษานักเรียนซึ่งมีแนวทาง การดำเนินงาน ดังนี้

5.1 ชุมชนกัลยาณมิตร ได้แก่

5.1.1 ผู้บริหาร และครูใช้ความเป็นกัลยาณมิตรเชิงวิชาการต่อกันเพื่อลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู

5.1.2 ผู้บริหาร และครูสร้างความศรัทธาร่วมกันตามหลักปฏิบัติงานการจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกัน

5.1.3 ผู้บริหารเสริมสร้างความรู้สึก ความผูกพันให้ครูตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดการศึกษาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสร้างนักเรียนที่มีคุณภาพต่อการพัฒนาโรงเรียนและสังคม

5.1.4 ผู้บริหาร และครูร่วมกันส่งเสริมความเชื่อมโยงการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปกับวิถีชีวิตตนเอง วิถีชีวิตชุมชนอันเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมฐานการพึ่งพาตนเอง

5.1.5 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกันในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

5.2 ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร ได้แก่

5.2.1 ผู้บริหารและครูส่งเสริมการสร้างวิถีและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันและร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

5.2.2 ผู้บริหารและครูมุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีความสุข ทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกันตามวัฒนธรรมแบบเปิดเผย โดยการบริหารจัดการองค์กรให้ความรู้สึกปลอดภัยหรือปลอดภัยใช้อำนาจกดดันตามแนวทางการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

5.2.3 ผู้บริหารและครูสร้างวัฒนธรรมร่วมมือกันที่เน้นไปที่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

5.3 หลักการมีกรรมการชุมชนที่มีจริยธรรมและมีการบริหารจัดการชุมชนที่ดี ได้แก่

5.3.1 ผู้บริหารและครูยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

5.3.2 ผู้บริหารส่งเสริมอัตลักษณ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรมในการนำไปใช้ในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

5.3.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูยึดหลักพรหมวิหาร 4 (เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา) เป็นชุมชนที่ยึดหลักวินัยเชิงบวก

องค์ประกอบที่ 6 การติดตามผล

การติดตามผลของโรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ คือการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครู โดยผู้บริหารหรือผู้ได้รับมอบหมาย โดยมีการกำกับติดตามตลอดปีการศึกษาตามปฏิทินที่กำหนดไว้ มีผู้รับผิดชอบสรุปรายงานผลการนิเทศ เพื่อรายงานต่อผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบของรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน (Self – Assessments Report :SAR) แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

6.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือการติดตามผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างเป็นรูปธรรมโดยเน้นการปฏิบัติ

6.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือการติดตามผลเรียนรู้ของนักเรียน และประเมินผลตามสภาพจริง

6.3 ผู้บริหารสร้างเครื่องมือติดตามผลจากการรวบรวมการค้นหา การปฏิบัติ ที่ดีที่สุด และสภาพปัจจุบัน

6.4 ผู้บริหารสร้างเครือข่าย และการติดตามผลโดยประเมินผลจากปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ในเรื่องของการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ประเมินหน่วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้กะทัดรัด ชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระน่าสนใจ
2. หน่วยการเรียนรู้ทั้งหมดครอบคลุมกับสาระสำคัญ ตัวชี้วัด และ ผลการเรียนรู้
3. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้มีการเชื่อมโยงกันและ สอดคล้องกัน
4. สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและผลการเรียนรู้มีความสอดคล้อง
5. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์
6. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนตามแบบที่กำหนด
7. ชิ้นงาน/ภาระงานสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้
8. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณลักษณะ และเน้นสมรรถนะสำคัญที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด
9. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
10. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการคิด การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
11. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบร่วมกัน ของนักเรียน
12. ระบุการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้
13. มีหลักฐานการเรียนรู้ สื่อประกอบ เช่น ใบกิจกรรม ใบความรู้
14. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไว้อย่างชัดเจน
15. วัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง และหลากหลาย

ด้านที่ 2 ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนร้อยรัดสัมพันธ์กัน
3. การเขียนสาระสำคัญในแผนถูกต้อง
4. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้มีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาสาระ
5. การเรียนรู้เรียงลำดับพฤติกรรมจากง่ายไปหายาก
6. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์และเนื้อหาสาระ
7. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง
8. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน
9. กิจกรรมเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
10. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรกคุณธรรมและค่านิยมที่ดี
11. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร

สารสนเทศ ผู้การสร้างความคิดรวบยอด

12. กิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้และการสรุปบทพวนของนักเรียน

13. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ได้ใช้ความรู้ ความคิด ในการ สร้างสรรค์
ชิ้นงาน/ภาระงาน

14. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย

15. มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ทั้งด้าน
ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

ด้านที่ 3 ประเมินกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1. การเกริ่นนำสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอน
2. การอธิบายขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมชัดเจน
3. การตั้งคำถามเพื่อสร้างการเรียนรู้ หรือกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
4. การตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด
5. การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ชักถาม
6. สร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้
7. การสรุปและสะท้อนเป็นระยะ ๆ ให้นักเรียนติดตามความคิด และการเรียนรู้

ของกลุ่ม

8. การเชื่อมโยงความคิดเห็นนักเรียนสู่การสรุปแนวคิดหลักของบทเรียน

9. การลำดับความคิดและประเด็นการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ข้อมูลทั้งหมดของคาบเรียน โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้

10. การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง

11. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกัน

12. การใช้สื่อการเรียนรู้ได้เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรม

13. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียน

14. ครูใช้วิธีการวัดผล ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย

15. มีการส่งเสริมให้นักเรียนประยุกต์ใช้ความรู้ และจะส่งผลไปสู่คุณภาพ

ผู้เรียน โดยดูได้จาก 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

3. สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

4. สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

5. สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

6. สาระการเรียนรู้ศิลปะ

7. สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

8. สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ด้านที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2. ซื่อสัตย์สุจริต

3. มีวินัย

4. ใฝ่เรียนรู้

5. อยู่อย่างพอเพียง

6. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. รักความเป็นไทย

8. มีจิตสาธารณะ

ด้านที่ 3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1.4 ผลการนำรูปแบบไปใช้และติดตามผลการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

1.4.1 ผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า

ด้านที่ 1 หน่วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อยู่ในระดับมากที่สุด

1.4.2 ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้น จากปีการศึกษา 2563 ทุกรายวิชา เฉลี่ยร้อยละ 6.53

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน พบว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 ทุกด้าน เฉลี่ยผลรวมจำนวนนักเรียนระดับ 2-3 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6.65

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 ทุกข้อ เฉลี่ยผลรวมจำนวนนักเรียนระดับ 2-3 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6.53

1.4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญห การจัดการเรียนการสอน ทั้งสิ้น 23 ประเด็น ซึ่งประเด็นที่กล่าวถึงมากที่สุด คือ ขาดการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ ได้แนวทางการแก้ปัญหว่า ควรจัดการนิเทศให้เป็นไป ตามระบบ มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ร่องลงมา คือ การนิเทศชั้นเรียนไม่เป็นไปตามปฏิทินที่กำหนดไว้ ขาดความต่อเนื่อง ได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหว่า จัดกำหนดการนิเทศ เน้นผู้กำกับติดตามโดยระบุ ชัดเจนโดยใคร แล้วกำหนดวันลงตามปฏิทินที่จะนิเทศชั้นเรียน และน้อยที่สุด คือ ครุมีความเป็น กัลยาณมิตรเชิงวิชาการต่อกันน้อย ส่งผลให้เกิดความโดดเดี่ยวระหว่างการจัดการเรียนรู้ของครู ได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหว่า หาแนวทางมาพัฒนาครูและส่งเสริมการแก้ปัญหาโดยการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนการจัดการเรียนการสอนแบบกัลยาณมิตร ดังตารางที่ 6 หน้า 109 ซึ่งสอดคล้องกับพัทริกา โปธิ, พูนชัย ยาวีราช และสุวดี อุปปินใจ (2563) ที่ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มี

ความต้องการพิเศษของโรงเรียนเชิงรายนโยบายคุณ จังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยที่มีผลในระดับมากที่สุด คือ ด้านครู แนวทางการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวม พบว่า 4.1) ด้านการวางแผน ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้ชัดเจน 4.2) ด้านการปฏิบัติตามแผน ควรมีการดำเนินกิจกรรมด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและผู้ร่วมกิจกรรม 4.3) ด้านการตรวจสอบ ควรมีการทบทวนวิสัยทัศน์ และเป้าหมายร่วมกันของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้วยการกำหนดวิธีการ และประเด็นที่จะตรวจสอบให้ชัดเจน 4.4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข ควรมีการส่งเสริมให้มีการนำเสนอวิสัยทัศน์ และเป้าหมายร่วมกันของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทุกครั้ง

2.2 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่ารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่นักวิชาการศึกษานำเสนอ และผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) ทีมงานร่วมแรง ร่วมใจ การร่วมมือรวมพลังและการเรียนรู้ของทีม 3) ร่วมเป็นผู้นำ และคิดอย่างเป็นระบบ 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ 5) ชุมชนกัลยาณมิตร 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน 7) การเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนและครู 8) หลักการสร้างเครือข่ายและการติดตามผล และ 9) ความมุ่งมั่นในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ดังตารางที่ 7 หน้า 110 สอดคล้องกับเซ็งเก้ ฮอร์ด คูโฟรี อีเกอร์ (Senge, 1990; Hord, 1997; DuFour & Eaker, 1998) และณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2554) วิจารณ์ พานิช (2555) จุลลี ศรียะ โศทร (2557) วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง (2557) ฐาปณัฐ อุดมศรี (2558) ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2558) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 (2558) วาสนา ทองทวีชัยยศ (2560) จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาการดำเนินงานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 9 หน้า 112 และสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 10 หน้า 116 ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลข้างต้น มาสร้างและพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในวิสัยทัศน์ร่วมเป็นการมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทาง เส้นทาง และสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีทิศทางร่วมกัน โดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน ได้พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นภาพความสำเร็จที่มุ่งหวังในการนำทางร่วมกัน ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับเมทาสีทธิ ธัญรัตนศรีสกุล (2560) ที่ได้วิจัยเรื่องชุมชนแห่งการเรียนรู้

ทางวิชาชีพ : แนวทางปฏิบัติสำหรับครู พบว่า 1) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ร่วมวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้เพื่อการเรียนรู้ ต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูแต่ละคน ซึ่งจะถูกนำมาจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ ฮอร์ด และเซอร์จิโอวานนี (Hord, 1997; Sergiovanni, 1994) ซึ่งอาจเป็นการมองเริ่มจากผู้นำ หรือกลุ่มผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่ทำหน้าที่เหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์นั้นร่วมกัน หรือการมองเห็นจากแต่ละปัจเจกที่มีวิสัยทัศน์เห็นในสิ่งเดียวกันเหนี่ยวนำซึ่งกันสู่เป็นวิสัยทัศน์ร่วม

องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วม ทีมงานร่วมแรงร่วมใจ หรือร่วมมือ รวมพลังการเรียนรู้ของทีม สอดคล้องกับครูส หลุยส์ และบริก (Kruse, S., Louis, S.K., & Bryk, A., 1995) ที่กล่าวว่า ทีมงานร่วมแรง ร่วมใจ หรือร่วมมือ รวมพลังการเรียนรู้ของทีม ซึ่งเป็นการพัฒนามาจากกลุ่มที่ทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ลักษณะการทำงานร่วมกันแบบมีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และพันธกิจร่วมกัน รวมกันด้วยใจจนเกิดเจตจำนงในการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุผลที่การเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับฮาร์กรีฟ (2003) สตอล แม็กแมนฮอร์ด และโทมัส (Stoll, McMahon; & Thomas, S, 2006) ที่ได้กล่าวว่า ทีมงานร่วมแรง ร่วมใจ หรือร่วมมือ รวมพลังการเรียนรู้ของทีม และการเรียนรู้ของครูบนพื้นฐานของงานที่มีลักษณะต้องมีการคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน ความเข้าใจร่วมกัน ข้อตกลงร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกัน ความเข้าใจร่วมกัน ข้อตกลงร่วมกัน หาแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ประเมินผลร่วมกัน และรับผิดชอบร่วมกันจากสถานการณ์จริง ซึ่งถือเป็นโจทย์ร่วมให้เห็น และรู้เหตุปัจจัย กลไกในการทำงานซึ่งกันและกัน และวางตัวคนให้มากที่สุด (There's no I in Team) และสอดคล้องกับ ดูโฟร์ และอีเกอร์ (DuFour R.; Eaker R., 2005) ที่กล่าวว่า รู้ความสามารถของแต่ละคน รับรู้ถึงความรู้สึกร่วมกันในการทำงาน จนเกิดประสบการณ์หรือความสามารถในการทำงานขึ้น และมีพลังในการร่วมเรียนรู้ ร่วมกันพัฒนา บนพื้นฐานของพันธะร่วมกัน ที่เน้นความสมัครใจ และการสื่อสารที่มีคุณภาพบนพื้นฐานการรับฟัง รวมทั้งความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เป็นการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกโดยอาศัยความรู้ และความคิดของสมาชิกในกลุ่มมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาความรู้ และความสามารถของทีม ให้เกิดขึ้นการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีการรวมพลังของสมาชิกในทีมให้ได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ร่วมกัน สอดคล้องกับเซ็งเก้ (Senge, 1994) กล่าวว่า การเรียนรู้ของทีม (Team Learning) มี 3 ลักษณะสำคัญ ได้แก่ 1) สมาชิกทีม ต้องมีความสามารถในการคิด ตีปัญหา หรือประเด็นพิจารณาให้แตก หลายหัวร่วมกันคิด ยอมรับว่าการให้บุคคลคนเดียวคิด 2) ภายในทีม ต้องมีการทำงานที่ประสานกันเป็นอย่างดี คิดในสิ่งใหม่และแตกต่างมีความไว้วางใจต่อกัน และ 3) บทบาทของสมาชิกทีมหนึ่งที่มีต่อทีมอื่น ๆ ขณะที่ทีมหนึ่งสมาชิกเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การประพฤติปฏิบัติของทีมหนึ่งยังส่งผลต่อทีมอื่น ๆ ด้วย ซึ่งจะช่วยในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้มีพลังมากขึ้น

องค์ประกอบที่ 3 การเป็นผู้นำ ภาวะผู้นำร่วม ซึ่งภาวะผู้นำและการคิดอย่างเป็นระบบ

ในบริบทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์จะนำทั้งครู และผู้บริหารไปสู่การเรียนรู้ร่วมกัน การให้กำลังใจระหว่างกัน การประสานความร่วมมือ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง (2557) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำร่วมในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมี 2 นัยสำคัญ อยู่ 2 ลักษณะ คือ ภาวะผู้นำ ผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม และภาวะผู้นำร่วมกันให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่ขับเคลื่อนด้วยการนำร่วมกัน คือ ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม และภาวะผู้นำร่วมกัน องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพของครูโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการรวมกลุ่มพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวคิด ประสบการณ์ของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือทำให้สามารถมองเห็นธรรมชาติ ของลูกศิษย์ตนเองได้อย่างถ่องแท้ จนสามารถสอน หรือจัดการเรียนรู้ โดยยึดการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นสำคัญ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร ของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการอยู่ ร่วมกัน โดยมีวิถี และวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกัน ประสานเชื่อมโยง ทั้งความรู้ ประสบการณ์ของคณะ ผู้บริหาร และครูที่จะคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างจริงจัง โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน ไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกัน มีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรเป็นพลังเชิงคุณธรรม คุณงามความดีที่สมาชิก ร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ โดยมีเจตคติเชิงบวกต่อการศึกษาและนักเรียน สอดคล้องกับสุรพล ธรรมร่มดี และคณะ (2553) ที่กล่าวว่า เป็นชุมชนที่ยึดหลักวินัยเชิงบวก เชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปกับวิถีชีวิตตนเอง และวิถีชีวิตชุมชน อันเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมฐานการพึ่งพาตนเอง และองค์ประกอบที่ 6 การติดตามผล โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ มีภาระหน้าที่รับผิดชอบต่อนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการที่จะรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในปีต่อ ๆ ไปในการบริหารงานให้เกิด ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้นการติดตามผลการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ได้กระทำ อย่างต่อเนื่อง คือ นิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผล ซึ่งสอดคล้องกับมยุรี เจริญศิริ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครู ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า 1. รูปแบบโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะของครู ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีชื่อว่า "AECAD Model" ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ และกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 Analysis ศึกษาวิเคราะห์ ขั้นที่ 2 Empower สร้างความตระหนัก ขั้นที่ 3 Collaboration สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

ดำเนินการตาม ขั้นตอน ดังนี้ 3.1) Set Goal กำหนดประเด็น 3.2) Plan วางแผน 3.3) Implement ดำเนินการ 3.4) Reflect สะท้อนผล ขั้นที่ 4 Applying นำผลที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ ขั้นที่ 5 Dissemination การเผยแพร่เพื่อนำไปจัด การเรียนรู้ 2.ประสิทธิผลของรูปแบบ และสอดคล้องกับทอมป์สัน และคณะ (Thompson, S. C. et al. 2004) ได้ศึกษา ชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ภาวะผู้นำ และการเรียนรู้ ของนักเรียน งานวิจัยระดับกลาง พบว่า ชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพได้กลายเป็นหนึ่งในแนวคิด ด้านการศึกษาที่มีคนพูดถึงมากที่สุดในปัจจุบัน โรงเรียน K-12 หลายแห่งกำลังทำงาน เพื่อเป็นชุมชน การเรียนรู้อย่างมืออาชีพโดยหวังว่าการเรียนรู้ของนักเรียนจะดีขึ้น เมื่อผู้ใหญ่มุ่งมั่นที่จะพูดคุยร่วมกัน เกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบอนเวลล์และไอสัน (Bonwell, C. C., & Eison, J. A. 1991) ได้ศึกษาการเรียนรู้เชิงรุก : การสร้างความตื่นเต้นในห้องเรียน รายงานการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของ ASHE-ERIC, Washington พบว่า ระดับการเรียนของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน มีแง่มุมต่าง ๆ ในหลักสูตร เช่น ความจำเป็นในการพัฒนาความสามารถของนักศึกษาในด้านการ ทำงานเป็นทีม ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และการแก้ปัญหา ด้วยเหตุนี้ เมื่อจัดทำโปรแกรมการศึกษา การใช้ระเบียบวิธีต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนอย่างกระตือรือร้น สามารถช่วยได้มาก ข้อเสนอของกลุ่ม และบทบาทที่แสดงอยู่บนพื้นฐานของหลักการของวิธีการ เชิงรุก ซึ่งนักเรียนมีบทบาทอย่างแข็งขันในกระบวนการเรียนรู้ของตน ส่งเสริมรูปแบบที่กระตุ้น ให้เขา/เธอได้ระดม วิเคราะห์ หาข้อสรุป ฯลฯ แสวงหาการมีส่วนร่วมและความมุ่งมั่นที่จะทำ ให้กระบวนการนี้มีรูปแบบมากขึ้น

2.3 ผลการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียน โสคศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านที่ 1 หน่วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และด้านที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อยู่ในระดับมาก และด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อยู่ในระดับ มากที่สุด ดังตารางที่ 20 หน้า 160 และผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 เฉลี่ยร้อยละ 6.53 ดังตารางที่ 23 หน้า 181 2) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ของปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 เฉลี่ยร้อยละ 6.65 ดังตารางที่ 24 หน้า 183 และ 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 เฉลี่ยร้อยละ 6.53 ดังตารางที่ 25 หน้า 185 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและคณะครูร่วมกันทบทวน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา มีการเชิญวิทยากร ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อสร้าง ความรู้ ความเข้าใจให้กับคณะครู เปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดการ การเรียนการสอนซึ่งกันและกัน และนำเสนอผลงานที่สะท้อนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภายใน โรงเรียน และระหว่างโรงเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศชั้นเรียน เพื่อกำกับติดตามแบบ

กัลยาณมิตรอย่างต่อเนื่องตามปฏิทินที่กำหนดไว้ และตามกระบวนการนิเทศที่มีคุณภาพตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 9) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยกระบวนการเดมมิ่ง (Deming Process) มีการรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นภาคเรียน และสรุปรายงานเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยรัตน์ เจริญสุข (2564) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผลการขับเคลื่อนรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ รุ่งเรือง (2562) ที่ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาคู โดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพที่ส่งเสริมศิลปะการสอนของครู พบว่า ผลการพัฒนาคูมีพัฒนาการความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะ การสอนหลังการพัฒนาสูงขึ้นจากก่อนการพัฒนา โดยรวมร้อยละ 71.58 และยังสอดคล้องกับพีเจอร์และอาร์รูด้า (Feger, S., & Arruda, E. (2008) ได้ศึกษาชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ชิมหลักจากวรรณกรรม. พรอวิเดนซ์ โรด ไอแลนด์: The Education Alliance มหาวิทยาลัยบราวน์ พบว่า การอภิปรายเกี่ยวกับการพัฒนาและความยั่งยืนของชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ เสนอว่า PLC สามารถเป็นรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องฮอร์ด (Hord, S. M. 2008) ได้ศึกษาวิวัฒนาการของชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่กำหนดว่านักเรียนเรียนรู้ได้ดี หรือไม่ คือ "คุณภาพการสอน" คุณภาพการสอนดีขึ้น ผ่าน "การเรียนรู้อย่างมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง" ทุกวันนี้บริบทที่มีแนวโน้มดีที่สุดสำหรับการเรียนรู้ของมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง

2.4 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 22 หน้า 165 ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารจัดการตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นไปอย่างเป็นระบบ ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และมีทักษะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับสุภัทรา ภูษิตรัตนวดี (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า โดยพฤติกรรมเชิงรุกของนักศึกษากลุ่มทดลองที่อาจารย์จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่อาจารย์จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบปกติ และนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในภาพรวมอยู่ระดับดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบำรุง ป็องนาทราย (2564) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวปฏิบัติสู่

ผลสัมฤทธิ์ขั้นสูง (High Impact Practices) โรงเรียนหนองโนประชาสรรค์ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ต่อรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. วิทยาลัยฯ ร่วม ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องของการสร้างวิสัยทัศน์ การกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และผลลัพธ์

2. การมีส่วนร่วม ต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ตั้งแต่ การประชุม คิด วางแผน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปฏิบัติ ตัดสินใจ และประเมินผล

3. การเป็นผู้นำ และคิดอย่างเป็นระบบ ต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเป็นผู้นำ และ เป็นผู้นำร่วมได้ตามสถานการณ์ รวมถึงให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ การมีเวลาในการพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวคิด ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล จะช่วยสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ทำให้มองเห็นธรรมชาติของนักเรียน จนสามารถสอนหรือจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. โรงเรียนสร้างชุมชนกัลยาณมิตร เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่าง ผู้บริหาร และครู

6. จัดระบบการติดตามผลที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน

7. โรงเรียนพัฒนาครูให้สามารถจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยที่พัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อนำผลที่เกิดกับนักเรียนนำไปเปรียบเทียบได้

2. ควรส่งเสริมการทำวิจัยและพัฒนาแบบการเรียนรู้อื่น ๆ ที่เป็นแนวใหม่ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL : Problem base Learning) การจัดการเรียนรู้ แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL : Community base Learning) การจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อพัฒนานักเรียนตามสภาพปัญหา ความต้องการ หรือตามบริบทของโรงเรียน